

Onze zorgvisie, een stevige basis

Vivantes heeft haar visie op zorg vastgelegd in een zorgvisie. Dat is het fundament voor ons denken en handelen, het geeft richting aan het totale zorgproces en biedt daarvoor een kader. Deze zorgvisie geldt als basisdocument voor beleidsontwikkeling, met name het zorgbeleid, het personeelsbeleid en het kwaliteitsbeleid van Vivantes. De zorgvisie wordt gedragen en in praktijk gebracht door elke medewerker en vrijwillige medewerker van Vivantes. Handelingen in strijd met deze zorgvisie zijn niet toegestaan.

Vivantes kiest voor een leefstijlgericht woon- en zorgconcept, waarin de leefwijze van de cliënt in samenhang met zijn cultuur, levensloop en persoonlijke geschiedenis uitgangspunt is. Leefstijlgerichte zorg is toegesneden op persoonlijke situaties, wordt verleend op menselijke maat, doet recht aan de identiteit, cultuur en leefgewoonten van de cliënten en de medewerkers zijn vaak zelf afkomstig uit dezelfde doelgroep of zijn speciaal opgeleid voor deze doelgroep.

Vivantes houdt er daarbij rekening mee dat de doelgroep ouderen verandert. De socioloog Becker (1992) onderscheidt binnen de grote groep ouderen de volgende categorieën:

- de vooroorlogse generatie (geboren tussen 1910 en 1929),
- de stille generatie (geboren tussen 1930 en 1945),
- de protestgeneratie (geboren tussen 1945 en 1954).

Nu wonen in zorgwoningen en woonzorgcentra vooral ouderen uit de vooroorlogse of de stille generatie, beide gekenmerkt door een traditionele instelling, lokale oriëntatie, behoefte aan strenge wet- en regelgeving en gericht op immateriële waarden. De populatie van de nabije toekomst zal afkomstig zijn uit de protestgeneratie met haar autonomie, onafhankelijkheid, mondigheid, kritische instelling en niet-hiërarchische instelling.

Vivantes is er van overtuigd dat alleen een totaalaanbod van wonen, welzijn en zorg recht doet aan de wensen en behoeften van deze ouderen; vanuit de emancipatorische visie waarin de cliënt centraal staat en een actieve rol heeft in het zorgproces.

Een herkenbare, huiselijke sfeer inspireert

Om de cliënt een zo gewoon mogelijk leven te bieden in ons woonzorgcentrum, aansluitend bij zijn leefstijl, is een herkenbare, huiselijke sfeer in een kleinschalige

omgeving van groot belang. Omdat zo'n sfeer gevoelens van vertrouwdheid, veiligheid en rust oproept en tegelijkertijd uitnodigt tot bezigheden.

De ideologie van Vivantes is dat mensen ook als ze oud, gehandicapt en afhankelijk van anderen zijn geworden, recht hebben op hun persoonlijke levenssfeer en een leefsituatie naar eigen keuze, met gelijkgestemden. Natuurlijk is goede lichamelijke verzorging van belang, maar voor het welbevinden heeft een mens vooral een levenssfeer nodig die herkenbaar is, veilig en een bevestiging van de persoonlijke identiteit die een leven lang de bodem van het bestaan was. Die persoonlijke levenssfeer vormt de basis van onze zorg.

Het is dan ook heel belangrijk dat verzorgenden de leefgewoontes van de cliënten goed kennen en met deze kennis een invulling geven aan de dag. Het leven van een cliënt in een woonzorgcentrum moet zoveel mogelijk lijken op het leven van een doorsnee Nederlander op leeftijd. Persoonlijke verzorging als wassen is geen hoogtepunt van de dag, al gaat daar noodzakelijkerwijs veel tijd in zitten. Hoogtepunten zijn wel het samen met medewerkers koffie drinken, de huishouding voeren, bezoek ontvangen, op visite gaan, huisdieren verzorgen, het tuinonderhoud, de krant lezen of voorgelezen krijgen. Maar ook: boodschappen doen, eten koken en het bezoeken van activiteiten of verenigingen. En natuurlijk eten.

Eten wordt als een heel belangrijke dagelijkse gebeurtenis beschouwd. Eten vertegenwoordigt vaak gezelligheid en geeft steun en afleiding. Cliënten de gelegenheid bieden om samen te kunnen eten met familie of andere cliënten, een eigen maaltijd te bereiden of te eten in een restaurantachtige omgeving versterken deze beleving. Cliënten kunnen zo mogelijk net als thuis zelf bepalen hoe laat ze eten, uit bed komen of naar bed gaan.

Een breed, voor de doelgroep aantrekkelijk en goed bereikbaar welzijnsaanbod is van groot belang. Een tekort of beperking op een aspect is te compenseren door extra aandacht voor het andere. Zo kan iemand met een ziek lichaam nog heel vaak zinvolle bezigheden in de vrijetijdssfeer hebben of sociale contacten onderhouden.

Familieleden van cliënten spelen bij alle bovenstaande dagelijkse activiteiten een belangrijke rol.

Verpleeghuiszorg, leven zoals u gewend bent

De door Vivantes geleverde verpleeghuiszorg is een professionele, continue, veelal langdurige, systematische en multidisciplinaire zorg. Doel is om lichamelijke en/of geestelijke ziekten en/of functiestoornissen op te heffen, te verminderen of uitbreiding van stoornissen zo lang mogelijk te vermijden en de cliënt daarbij optimaal te begeleiden. De zorg kan medisch, paramedisch, verpleegkundig en psychosociaal van aard zijn.

In Vivantes' visie op wonen, welzijn en zorg binnen de verpleegunits staat centraal dat de cliënt zoveel als mogelijk doorgaat met leven zoals hij gewend is. Hoe groter de handicap van de cliënt, hoe meer het gaat om het creëren van de juiste huiselijke, vertrouwde sfeer en minder om het zelf uitvoeren van de dagelijkse bezigheden. Naasten, kinderen, vrijwilligers en dieren worden hierbij nadrukkelijk betrokken. Doel is een open, slagvaardige instelling te zijn, waarbinnen de samenleving een belangrijke rol vervult in de dagbesteding van de cliënt. Cliënten zijn betrokken bij activiteiten van alledag. Er is een evenwicht tussen inspanning en ontspanning.

Naarmate de lichamelijke maar vooral de psychische zorgvraag (psychogeriatrische problematiek) toeneemt, worden het wonen en de alledaagse bezigheden steeds meer een therapeutisch middel in de zorgverlening. Prikkel en associaties uit de omgeving en de stimulansen die van de medewerkers uitgaan, roepen - mits goed afgegeven - gedragingen op die zowel de cliënt als de medewerker als prettig ervaren.

De bezigheden van de dag worden op deze manier therapeutisch gebruikt. Medewerkers moeten zich bewust zijn van de therapeutische elementen. Niet alleen de directe begeleiders hebben hier mee te maken, maar ook de ondersteunende diensten dragen bij aan dit proces. Het voortzetten van de leefstijl is deels om emotionele redenen een doel, maar tegelijkertijd is het een therapeutisch middel.

Voor de verzorgende geldt dat ze de hele dag zorgt voor de aansturing; met steeds weer de afweging: vraag ik als medewerker te veel, vraag ik te weinig, hoe vraag ik het, vraag ik aan de cliënt om het zelf te doen, doen we het samen of neem ik het over? Altijd met in het achterhoofd de beperkingen en de leefstijl van de betrokkene.

Welzijn centraal voor het thuisgevoel in het woonzorgcentrum

Vivantes streeft er binnen haar woonzorgcentra dagelijks naar de cliënten optimale zorg te bieden in een prettige leef- en woonomgeving. Waar voorheen bij cliënten (zowel in de intramurale setting als in de thuissituatie) de nadruk lag op het zorgaspect, krijgen nu het

woon- en het welzijnsaspect een steeds belangrijkere rol. Dit betekent meer aandacht voor de kwaliteit van leven: Vivantes wil een thuis bieden aan cliënten, een plek waar het aangenaam en goed wonen is.

Vivantes streeft er naar dat cliënten zo zelfstandig mogelijk de dingen kunnen doen die ze willen doen. En dat die zelfstandigheid zoveel als mogelijk 'op eigen kracht' worden bereikt.

Er wordt niet meer zoals vroeger voor zorg en begeleiding gekozen op basis van de beschikbare zorgproducten maar op basis van de wensen van de zorgvrager. Elke cliënt wordt gezien als een uniek persoon die zélf richting geeft aan zijn leven, dus ook aan dat deel waarvoor hij aangeeft ondersteuning nodig te hebben. De medewerkers van Vivantes bieden aanvulling op datgene wat de cliënten of hun naasten als het beste voor zichzelf c.q. de cliënt beschouwen.

Zeker binnen het verzorgingshuis en voor de extramurale zorg is daarom niet langer enkel sprake van een zorgvisie, maar is de visie op ondersteuning van minstens even groot belang: de ondersteuning dient aanvullend te zijn op wat de cliënt zelf nog kan doen en aansluitend op de vraag van de cliënt.

Wonen kan het beste plaatsvinden in een omgeving die aansluit bij het normale alledaagse leven van een mens. Het gebouw dient te beschikken over een centrum waar voorzieningen zijn die individuele, kleinschalige keuzes voor de cliënt mogelijk maken. Een plek waar je anderen ontmoet: het 'sociale hart' met voorzieningen als een kapper, de bank (administratie), supermarkt, café, restaurant en zalencentrum ten behoeve van het verenigingsleven en andere activiteiten zoals toneelvoorstellingen.

Het centrum is een zogenaamd 'binnen-buitengebied'. Zoveel mogelijk worden elementen aangebracht die mensen herkennen van 'buiten'. Die worden zichtbaar door variatie in puien, kleurgebruik en straatmeubilair, maar ook doordat mensen van buiten het gebouw, hier voorzieningen en diensten aanbieden of er gebruik van maken.

Het appartement is de plek waar de cliënt bepalend is en waar door anderen met respect mee wordt omgegaan. De appartementen worden door de cliënten zelf ingericht, waarbij Vivantes advies geeft. Voor de cliënt geldt bescherming van de privacy en zelfbeschikkingsrecht.

Welzijn neemt zoals gezegd een heel belangrijke plaats in. Niet alleen de medische en lichamelijke aspecten in het dagelijks leven van de cliënt zijn van belang, maar ook de psychische, sociale en materiële aspecten. Een ruim en gevarieerd aanbod aan activiteiten en diensten waaruit de cliënt op maat kan kiezen, is het logische gevolg van deze visie.

De best passende zorg thuis

Vivantes wil graag bijdragen aan de ontwikkeling van extramuralisering, c.q. scheiden van wonen en zorg en biedt de cliënt dan ook passende zorg en begeleiding thuis aan. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt qua geloofs- of levensbeschouwelijke overtuiging, politieke en/of maatschappelijke voorkeuren van de cliënt.

In de extramurale zorg staan de autonomie, de zelfstandigheid en de keuzevrijheid van de cliënt voorop, meer nog dan in de bovenstaande zorgsoorten. De zorg die verleend wordt, heeft altijd als uitgangspunt de wensen, situatie en de mogelijkheden van de cliënt. De zorg is ondersteunend en aanvullend.

Vivantes is vanaf de allereerste kennismaking gericht op het opbouwen van een vertrouwensrelatie met de cliënt. Medewerkers houden zich vanzelfsprekend aan afgesproken werkzaamheden en tijden, gaan vertrouwelijk om met de privégegevens van de cliënt en zijn zorgvuldig met de eigendommen van de cliënt.

Persoonlijke aandacht is van enorm belang. Zorg verlenen betekent: tijd en aandacht hebben voor de cliënten. Betrokkenheid tonen. De eerste vraag als een van de hulpverleners bij een cliënt langskomt, is niet 'wat kan ik voor u doen?' maar 'hoe gaat het met u?'. Want vaak is een luisterend oor minstens zo belangrijk als een helpende hand.

Vivantes respecteert de persoon en zijn thuis. Respecteren betekent serieus nemen, op waarde schatten. Cliënten die op Vivantes een beroep doen, zijn mensen die - ondanks hun lichamelijke of psychische beperkingen - leven in relatie met anderen en met een eigen zingeving. Personen met een eigen verhaal, een eigen verleden, van vele generaties, maar ook met toekomstplannen. Vivantes verleent zorg op basis van de wensen en de behoeften van de cliënt en ondersteunt hem zodat hij, samen met zijn mantelzorgers en andere hulpverleners, zo lang mogelijk in de vertrouwde omgeving de regie over zijn leven kan behouden.

We werken in zorgketens samen en stemmen zaken af om zodoende de samenhang en continuïteit van zorg te waarborgen. Vivantes zorgt ervoor dat de cliënt de hulpverlening als één geheel ervaart, ook als die wordt gerealiseerd door verschillende hulpverleners.

Zeker in de extramurale zorg wil Vivantes als ondernemer fungeren: de zorg en diensten moeten van een dusdanige kwaliteit zijn en zo aantrekkelijk aangeboden worden dat we een groeiend aantal cliënten verwachten.